

Algemeen bestuur

VERGADERDATUM 1 december 2021	STUKDATUM 16 november 2021	PROCES	ONDERWERP Procedure verkiezing voorzitter algemeen bestuur
STELLER directeur	EIGENAAR	VERTROUWELIJK Nee	

Voorstel

Rubriek: *Ter besluitvorming*

Het algemeen bestuur besluit

1. in te stemmen met de profielschets voor het bestuur en specifiek voor de nieuwe voorzitter voor het dagelijks en algemeen bestuur.
2. in te stemmen met de procedure voor het verkiezen van een nieuwe voorzitter voor het dagelijks en algemeen bestuur.
3. de verkiezing voor de nieuwe voorzitter te agenderen in de eerste vergadering van het algemeen bestuur volgend op aftreden van de huidige voorzitter.
4. nadat de nieuwe voorzitter is aangewezen of er vacatures in het dagelijks bestuur resteren en gaat over tot de invulling daarvan. De eventuele verkiezing voor een dagelijks bestuurslid vindt volgtijdelijk plaats na aanwijzing van de voorzitter.

Samenvatting

De huidige voorzitter van GBLT legt als gevolg van zijn pensioengerechtigde leeftijd zijn rol als bestuurslid neer. Hiermee komt de rol van voorzitter van het algemeen bestuur, tevens voorzitter van het dagelijks bestuur begin 2022 vacant.

Bovenstaande is aanleiding voor het opstarten van de procedure voor de verkiezing voor een nieuwe voorzitter voor het bestuur. Het dagelijks bestuur stelt voor een transparante werkwijze te hanteren, waarbij recht wordt gedaan aan de formele positie die de gemeenten en waterschappen volgens de regeling is toegekend. Hierbij wordt de procedure voor de verkiezing van een nieuwe voorzitter voorgesteld zoals vastgesteld door het algemeen bestuur in 2016. Het reglement en de procedure worden in dit voorstel nader toegelicht. Het algemeen bestuur wordt gevraagd in te stemmen met het voorstel en de procedure voor het verkiezen van de nieuwe voorzitter en eventuele andere vacatures in het dagelijks bestuur op te starten in de eerste vergadering van het algemeen bestuur volgend op het aftreden van de huidige voorzitter.

Toelichting

De huidige voorzitter van GBLT heeft inmiddels zijn pensioengerechtigde leeftijd bereikt en legt als gevolg hiervan zijn rol als bestuurslid neer. Hiermee komt de rol van voorzitter van het algemeen bestuur, tevens voorzitter van het dagelijks bestuur begin 2022 vacant.

Bovenstaande is aanleiding voor het opstarten van de procedure voor de verkiezing voor een nieuwe voorzitter voor het bestuur. Een transparante werkwijze, waarbij recht wordt gedaan aan de formele positie die de gemeenten en waterschappen volgens de regeling is toegekend. In de tekst van de gemeenschappelijke regeling wordt een aantal zaken genoemd over de aanwijzing van een voorzitter en leden dagelijks bestuur. Het reglement van orde bevat echter geen bepalingen over de verkiezing.

Eerst de regeling op een rij.

1. In de gemeenschappelijke regeling is sprake van aanwijzing van een voorzitter en een dagelijks bestuur. De voorzitter van het algemeen bestuur is ook voorzitter van het dagelijks bestuur. De voorzitter is een orgaan van de regeling, omdat hij/zij zelfstandige bevoegdheden heeft naast de rol als leider van de vergaderingen.
2. De leden van het algemeen bestuur worden aangewezen door hun eigen college. Dat geldt ook voor hun vervangers en dat geldt wanneer een bestuurder tussentijds zijn mandaat verliest of terugtreedt. De WGR bedoelt dat een nieuw bestuur aantreedt na verkiezingen, bij de formatie van nieuwe colleges. Waterschapsverkiezingen en gemeenteraadsverkiezingen leiden dus altijd tot (her) benoeming van (een deel van de) bestuurders. Toetreding van nieuwe deelnemers in de regeling leidt tot uitbreiding van het zittende algemeen bestuur. Zittende bestuurders blijven aan.
3. De leden van het dagelijks bestuur en de voorzitter ontvangen hun mandaat van het algemeen bestuur. Zij worden in persoon aangewezen en niet als vertegenwoordiger van hun achterban en dus zonder last of ruggespraak. Het is een goede gewoonte dat zij aan hun eigen college vragen om instemming met de uitbreiding van taken, maar dat is geen vereiste. Leden van het dagelijks bestuur verliezen hun mandaat wanneer zij hun lidmaatschap van het algemeen bestuur verliezen. Eventuele herbenoeming geschiedt na een nieuwe herverkiezing. Wijziging van de GR, zoals bij toetreding van nieuwe deelnemers in de regeling, is op zich geen aanleiding voor een wisseling van de leden van het dagelijks bestuur. Ook tussentijdse vervanging van een enkeling leidt niet tot een nieuw dagelijks bestuur. Dus, de overige leden van het dagelijks bestuur blijven aan.
4. De voorzitter moet zijn een lid van het algemeen bestuur, afgevaardigd door een van de waterschappen.
5. De voorzitter wordt door het gehele algemeen bestuur aangewezen, dus gemeenten hebben gelijk (passief) stemrecht als waterschappen.
6. Als de voorzitter is aangewezen wordt deze q.q. lid van het dagelijks bestuur. Indien de keus valt op een zittend lid van het dagelijks bestuur, ontstaat er na de aanwijzing van de voorzitter een nieuwe vacature.
7. Noch de regeling noch het reglement van orde bevat bepalingen over een procedure. De regeling gebruikt het woord "aanwijzen" en dat wordt hier uitgelegd als "benoemen na verkiezing". Het algemeen bestuur is daarin vrij. Elke afspraak daarover kan door een (nieuw) algemeen bestuur worden gewijzigd.

Overwegingen met betrekking tot de procedure.

8. Goed bestuur vraagt om een procedure die zorgvuldig is en vervolgens ook praktisch.
9. De procedure moet voldoende vertrouwelijkheid bieden aan kandidaten tijdens alle fasen van het traject (en daarna).
10. De procedure moet transparant zijn in de scheiding van rollen en belangen. Relevante informatie over kandidaten zal voor alle leden beschikbaar zijn.
11. De procedure moet zowel gemeenten als waterschappen in positie brengen om bij te dragen aan de keuze en zich daardoor verbinden aan de uitkomst.
12. Het opstellen van een profiel biedt de geledingen een mogelijkheid om hun visie te geven op de (toekomstige) taak van de voorzitter in zijn verschillende rollen. Een profiel kan zo de geschiktheid van kandidaten onderbouwen. Een profiel kan, naast een generiek deel voor alle leden, specifieke elementen bevatten voor de voorzitter of voor eventuele portefeuilles.
13. De leiding over het proces moet onafhankelijk zijn en gedragen door zowel de waterschappen als gemeenten.

Onderstaande voorstel voor de verkiezing van een nieuwe voorzitter is in 2016 vastgesteld door het algemeen bestuur. De werkwijze voor het verkiezen van de overige leden van het dagelijks bestuur is eenvoudiger, omdat in die gevallen duidelijk is wie de vergadering leidt; de voorzitter.

Stappen in de besluitvorming

Procedure aanwijzing

1. In de vergadering voorafgaande aan een aanwijzing wordt de bestaande documentatie (procedure, profielen en dergelijke) geactualiseerd en vastgesteld als voorbereiding op de feitelijke verkiezingsbespreking. Het zittend algemeen bestuur kan zo het nodige voorwerk doen en de deelnemende colleges attenderen. De feitelijke verkiezing wordt geagendeerd met inachtnaam van minstens 2 weken convocatietermijn, zodat elk van de (nieuwe) leden kan overleggen in eigen college.
2. De verkiezing van de voorzitter (of de andere leden van het dagelijks bestuur) vindt als regel plaats in de eerste vergadering van het algemeen bestuur volgend op aftreden.
3. De verkiezing wordt geagendeerd aan het begin van de vergadering in een vertrouwelijke bespreking, dus in besloten kring zonder publiek en zonder ambtelijke staf. Van deze vertrouwelijke bespreking worden alleen de besluiten vastgelegd en overigens wat de leden expliciet aanmelden voor verslaglegging.
4. De leider van de verkiezing berust bij de (eventueel demissionaire) voorzitter, behalve indien hij zelf kandideert of anderszins verhinderd is. In die gevallen wordt deze rol ingevuld door achtereenvolgens de vicevoorzitter, het derde lid van het dagelijks bestuur of de in leeftijd oudste aanwezige bestuurder. Nadat de nieuwe voorzitter is aangewezen constateert de vergadering vervolgens of er vacatures in het dagelijks bestuur resteren en gaat over tot de invulling daarvan.
5. De leider van de verkiezing vraagt de vergadering om instemming met de procedure, profielen en andere relevante documentatie (zie 1)
6. De leider van de verkiezing meldt voor de te benoemen positie welke bestuurders in beginsel verkiesbaar zijn en hij vraagt de betreffende bestuurders of zij beschikbaar zijn. Als het de verkiezing van de voorzitter betreft komen alleen de waterschapsbestuurders in aanmerking. Kandidaten krijgen de gelegenheid om hun kandidatuur toe te lichten en hun voornemens in de beoogde positie kenbaar te maken. Ze melden relevante informatie over nevenfuncties en andere verbindingen.
7. De leden van de vergadering, niet zijnde kandidaten, krijgen de gelegenheid om vragen te stellen aan de kandidaten. De beraadslaging is in aanwezigheid van de kandidaten.
8. Indien er één kandidaat beschikbaar is vraagt de leider aan de vergadering of de kandidaat (met algemene stemmen) kan worden benoemd.
9. Indien er meerdere kandidaten zijn volgen schriftelijke stemmingsrondes, totdat een van de kandidaten steun heeft van meer dan de helft van het nominale aantal deelnemers, ongeacht het aanwezige aantal. De kandidaten hebben stemrecht in elke stemming. Alleen de aanwezige leden kunnen hun stem uitbrengen. De directeur zal de voorzitter ondersteunen door het tellen van de stemmen.
10. Indien dat niet leidt tot een aanvaarde benoeming, wordt de procedure herhaald in de eerstvolgende vergadering.
11. Wanneer zich een situatie voordoet waarin deze procedure niet voorziet, beslist het algemeen bestuur.
12. Na de vertrouwelijke bespreking pauzeert de vergadering een moment. Na heropening vraagt de voorzitter aan de directeur om voorlezing van het verslag van de vertrouwelijke bespreking, zodat dit kan worden vastgesteld.

De hierboven geschetste conceptprocedure vertoont gelijkenis met de werkwijze van de Tweede Kamer bij het verkiezen van een voorzitter. Daar wordt zichtbaar dat de kwaliteiten van de kandidaten zwaarder gaan wegen dan de politieke herkomst of de achterban. Binnen de procedure komt dat aspect in stap 6 en 7 tot zijn recht. Dat past bij de eigenstandige bevoegdheden van de voorzitter en van het dagelijks bestuur. Een nadeel van deze werkwijze betreft de beleefde veiligheid voor de kandidaten. Vandaar het besloten karakter.

In de vergadering van 1 december 2021 wordt de verkiezing aangekondigd en de procedure kenbaar gemaakt. Tevens wordt een moment stilgestaan bij de taak en het profiel van het bestuur en specifiek de voorzitter op basis van de *Profielschets bestuur GBLT* die geactualiseerd als bijlage bij dit memo wordt aangeleverd.

Het is wenselijk dat in de eerste vergadering van 2022 na het aftreden van de huidige voorzitter het algemeen bestuur voltallig is. In deze vergadering van het algemeen bestuur zal de nieuwe voorzitter worden verkozen conform bovenstaande procedure. Aangezien alleen aanwezige leden hun stem kunnen uitbrengen wordt bij afwezigheid een beroep gedaan op de aangewezen plaatsvervanger.

Personele gevolgen

Geen.

Financiële gevolgen

Geen.

Architectuurtoets

Geen.

Juridische gevolgen

Deze procedure is een werkaafspraak voor gebruik binnen het algemeen bestuur en kan door datzelfde bestuur te allen tijde worden gewijzigd. De procedure heeft daarom geen juridische werking jegens derden.

Publicatie

De procedure hoeft niet te worden gepubliceerd.

Communicatie

De procedure hoeft niet te worden gepubliceerd. De uitkomst van de procedure wel, dit gebeurt na aanwijzing in de vergadering van het algemeen bestuur.

Gevolgen voor privacy en informatiebeveiligingsrisico's

Geen.

Andere uitvoeringsgevolgen en risico's

Geen.

Evaluatie

In de vergadering voorafgaande aan een aanwijzing wordt de bestaande documentatie (procedure, profielen en dergelijke) geactualiseerd en vastgesteld als voorbereiding op de feitelijke verkiezingsbespreking. De feitelijke verkiezing wordt geagendeerd met inachtnaeme van minstens 2 weken convocatietermijn, zodat elk van de (nieuwe) leden kan overleggen in eigen college.

De resultaten volgen na de verkiezing in de betreffende vergadering.

Bijlagen

- Profielschets bestuur GBLT